

2. Стандартизація в системі охорони здоров'я // Фармацевтична енциклопедія : сайт. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/7846/standartizaciya-v-sistemi-oxoroni-zdorov-ya> (дата звернення: 25.09.2018).

3. Стандартизация в здравоохранении : лекции / под ред. А. И. Вялкова, П. А. Воробьева. М., 2007. 256 с.

4. Вронська Л. В., Демид А. Є. Дослідження щодо стандартизації трави меліси лікарської. *Управління, економіка та забезпечення якості в фармації*. 2014. № 2 (34). С. 10–15.

5. Лахсен Б. Стандартизация и сертификация лекарственного сырья. Рязань, 2002. URL: [http://zinref.ru/000\\_uchebniki/03200medecina/100\\_lekcii\\_medicina\\_5/466.htm](http://zinref.ru/000_uchebniki/03200medecina/100_lekcii_medicina_5/466.htm) (дата звернення: 25.09.2018).

6. Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави : постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 № 83-2015-п : із змін., внес. згідно з постановою від 08.06.2016 № 398 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/83-2015-p> (дата звернення: 25.09.2018).

Одержано 02.10.2018

УДК 342.51

**Тетяна Миколаївна ФЕДОРЕНКО,**

*кандидат юридичних наук, доцент,*

*завідувач кафедри теорії та історії держави і права*

*Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова;*

**Катерина Олександрівна ЛУЧИНКІНА,**

*слухач магістратури факультету морського права*

*Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова*

## ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

Електронне урядування – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян» [1].

Система електронного управління в державі з кожним роком активно запроваджується в багатьох країнах світу. Загалом в цій роботі беруть участь 193 країни, і слід підкреслити, що результати такої діяльності можна назвати позитивними. Згідно досліджень, які проводяться переважно один раз на 2 роки Організацією Об'єднаних Націй у відповідній сфері, рівень розвитку електронного керування державною підвищується.

В Україні також ведеться робота з провадження цієї системи. За останні 4-и роки в нашій державі розроблено ряд нормативно-правових актів, які регулюють питання інформатизації та електронного урядування. Але, незважаючи на наглядну активність в даній сфері, з кожним роком в розвитку свого електронного урядування Україна показує все гірші і гірші показники. Якщо розглянути по роках дані, одержані Організацією Об'єднаних Націй, можна побачити явний регрес – кожні 2-а роки, особливо від 2010 року, Україна в рейтингу світових країн з електронним урядом займає все більш нижчі сходинки. Наприклад, у 2003 році Україна посідала 54 місце в рейтингу і мала показник 0.4617, у 2004 році її рівень серед інших країн суттєво підвищився – 45 місце з показником 0.5326. У 2005 році дослідження показали незначний спад рівня інформатизації – 48 місце з показником 0.5456. 2008 рік показав такі результати України – 41 місце з показником 0.5728. З 2010 року рівень впровадження інформаційно-комунікативних технологій в державне правління України починає знижуватися дуже швидкими темпами. Отже, в 2010 році Україна посіла 54 місце з показником 0.5181, а у 2012 році – вже 68 місце з показником 0.5653. 2014 рік показав, що в країні питанням електронного урядування компетентні органи не стурбовані, адже в цей рік Україна встановила свій анти-рекорд – 87 місце з показником 0.5032 [2]. Слід

© Федоренко Т. М.,

Лучинкіна К. О., 2018

зауважити, що цей рік був надто важким для країни, але, зважаючи на такі низькі результати, влада все ж таки розпочала діяти активніше в даній сфері. Саме в цьому році Кабінет Міністрів України видав постанову про затвердження Положення про Державне агентство з питань електронного урядування України. Цей орган створений для ефективного сприяння впровадження електронного урядування. Завершуючи огляд рейтингу України серед країн з електронним урядом, необхідно сказати, що вищевказане агентство має деякі успіхи, адже в 2016 році Україна зайняла 62 місце з показником 0.6076. Тобто, можна побачити явний зріст. Звісно, порівняно з показниками інших країн, це не дуже хороший результат.

Дослідження, проведені Організацією Об'єднаних Націй у 2018 році, показали, що показник України, порівнюючи з 2016 роком, зріс до 0.6165, але Україна займає аж 82 місце. Це доводить, що інші країни світу постійно ведуть роботу з удосконалення своїх систем електронного управління державою, а Україні необхідно запозичувати їх досвіди та застосовувати у своїй діяльності.

Узагальнюючи дослідження щодо правового регулювання системи електронного урядування в Україні, можна виділити найважливіші з них для сучасної України, зокрема:

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів» від 05.09.2012 року;
- постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг» від 03.01.2013 року.
- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів» від 11.07.2013 року;
- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо створення Єдиного державного порталу адміністративних послуг» від 11.09.2013 року;
- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 20.09.2017 року;
- Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 року;

Відповідно до положень правових документів, які регулюють питання електронного урядування в Україні, працюють веб-портали, які спрямовані на надання різного роду електронних послуг. Серед них можна виділити ті, які передбачають на одному сайті послуги одразу кількох сфер діяльності. Серед них можна виділити наступні: 1) Кабінет електронних сервісів; 2) Єдиний державний портал адміністративних послуг; 3) Державне підприємство «Національні інформаційні системи».

Кабінет електронних послуг містить такі розділи, які передбачають:

- отримання довідок, витягів, виписок з державних реєстрів (наприклад, з державного реєстру речових прав на нерухоме майно, єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, єдиного реєстру нотаріусів тощо);
- можливість отримувати в електронній формі послуги з реєстрації актів цивільного стану;
- отримання інформації про арбітражних суддів;
- електронні аукціони, за допомогою чого реалізується майно, на яке накладено арешт;
- «Електронний суд» (сплата судового збору онлайн, інформація щодо стадій розгляду судових справ, єдиний державний реєстр судових рішень тощо);
- відеозв'язок громадян з посадовими особами органів виконавчої влади (тестова програма) тощо [3].

Порядок ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг був затверджений постановою Кабінету Міністрів України 3 січня 2013 року. Даний веб-сайт надає електронні послуги, розбивши їх на 2 види: 1) послуги для громадян; 2) послуги для бізнесу [4].

Досліджуючи розділи даного веб-порталу, можна говорити про те, що він дає великий перелік послуг, які насправді не надаються в режимі онлайн. Деякі послуги, наприклад, щодо реєстрації шлюбу, можна отримати в електронному вигляді, заповнивши анкетні дані, вибравши необхідну дату і сплативши обов'язковий державний збір. Але більшість вказаних

послуг зовсім не працюють в даному режимі. Більш того, на сайті присутні послуги з позначкою «ОНЛАЙН», насправді ж вони не передбачають такої функції, а лише інформують про процедуру отримання послуги у відповідному виконавчому органі.

Веб-сайт «Державне підприємство «Національні інформаційні системи» нині працює у тестовому режимі. Його основним завданням є забезпечення безперебійного функціонування систем, які містять Єдині та Державні реєстри України. Даний сайт гарантує захищеність даних, які розміщено в реєстрах, а також на цьому сайті фізичні та юридичні особи мають змогу отримувати всі необхідні відомості з наявних реєстрів [5].

Отже, в Україні останніми роками створюються єдині інформаційні системи, які мають на меті охопити та виконати в електронній формі весь спектр послуг, які надаються державою. При цьому, це значно економить час та кошти як органів державної влади, так і громадян, які до них звертаються. Однак слід зауважити недосконалість таких систем, адже інколи вони «зависають», інколи не переходять з одного посилання до іншого, інколи зовсім не відкриваються, вказуючи помилку системи, на деяких сайтах взагалі вказана неправдива інформація щодо наявних робочих електронних послуг.

#### Список бібліографічних посилань

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80> (дата звернення: 26.10.2018).

2. United Nations E-Government Survey: E-Government in Support of Sustainable Development. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Contact> (дата звернення: 26.10.2018).

3. Кабінет електронних сервісів // Міністерство юстиції України : сайт / Національні інформаційні системи. URL: <https://kap.minjust.gov.ua> (дата звернення: 26.10.2018).

4. Єдиний державний портал адміністративних послуг : офіц. сайт. URL: <https://poslugy.gov.ua> (дата звернення: 26.10.2018).

5. Державне підприємство «Національні інформаційні системи» : інформ. ресурс. URL: <https://nais.gov.ua> (дата звернення: 26.10.2018).

Одержано 01.11.2018

УДК 930.1(477)

**Михайло Іванович ХАРЛАМОВ,**

*кандидат історичних наук, доцент,*

*доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін соціально-психологічного факультету Національного університету цивільного захисту України;*

**Аліна Сергіївна ГУБАНОВА,**

*студентка 2 курсу соціально-психологічного факультету*

*Національного університету цивільного захисту України*

## ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРКІВСЬКОГО ПРАВОЗАХИСНИКА АРКАДІЯ ЗИНОВІЙОВИЧА ЛЕВІНА

Аркадій Зиновійович Левін народився в сім'ї робітника лісового господарства. Мати була домогосподаркою. За часів війни 1941–1945 року родина Левіних перебувала в Красноярьському краї. Після війни Левіни переїхали до Харкова. Батько Аркадія робив на посаді начальника лісопильного цеху. Аркадій Зиновійович учився в одному класі однієї з харківських шкіл та почав товаришувати з Генріхом Алтуняном та Владиславом Недоборою.

Закінчивши школу в 1951 році, Левін намагався поступити в Геологорозвідувальний інститут у Москві. Після невдалої спроби працював у будівельному тресті. В 1959 Аркадій Зиновійович закінчив заочне відділення Харківського автодорожнього інституту, працював в Укрдіпрокомунбуді. У ці роки він багато читав, особливо його цікавили філософія й політика. Після смерті Сталіна й викриття його діяльності в 1956 році, намагаючись розібратися в дійсності, Левін досліджував книги класиків марксизму, інші праці, прилучається до самвидаву. Найближчим другом, співрозмовником Левіна завжди була його сестра Тамара. Поступово до 1968–1969 років розширюється коло знайомих – від друзів-

© Харламов М. І.,

Губанова А. С., 2018